

Keď obstoja tieto vývody ohľadom zaistenia v odpor vzatej pohľadávky (v prípade oživenia po pôvodnej výške), je zrejmé, že veriteľ aj splnenie v oživenej výške môže žiadať.

Konečne poukážeme na to, že neni ani prípustné (a súdom nemôže byť schválené) také ustanovenie núteného pokonania, dľa ktorého oživenie neprislúcha neuznanej pohľadávke, lebo sa to prieči zásadám vl. nariadenia, obsaženým najmä v §§ 49. a 61.

Dr. Nussbaum:

Rozhodnutia Najv. súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Duchovný, ktorý spolupôsobí pri uzavrení manželstva, ačkoľvek je mu nejaká »prekážka« známa, dopúšťa sa prečinu podľa § 69 č. 2 tr. z. a § 124 z. čl. XXXI/1894, ale nie prečinu podľa § 122. z. čl. XXXI/1894.

Katolícky farár A. bol podľa obžaloby prvým súdom vinným uznaný v prečine podľa § 122 z. čl. XXXI/1894, ktorý tak spáchal, že jako duchovný spolupôsobil pri uzavrení sňatku J. M. s vdovou A. S., ačkoľvek vedel, že od smrti manžela ešte 10 mesiacov neuplynulo, t. j. že sa prekážka manželstva v § 124. z. čl. XXXI/1894 uvedená vyskytuje.

Prvý súd v dôvodoch uvádza: Pravda je, že § 122. z. čl. XXXI/1894 výslovné len o »trestnosti civilného úradníka« hovorí, pravda je aj to, že podľa § 25. zák. 320/1919 ustanovenie § 122 z. čl. XXXI/1894 zrušené nebolo, teda tento § je v platnosti, — pravda je ďalej, že zákon č. 320/1919 nerozšíril trestnú sankciu § 122 z. čl. XXXI/1894 výslovné na duchovných, ponevác ale podľa zákona 320/1919 aj duchovný môže pri uzavrení manželstva celkom platne účinkovať, kdežto podľa z. čl. XXXI/1894 toto konať nemohol, tak teda vtedy, keď duchovný pri uzavrení manželstva účinkuje, keď sa manželstvo práve na základe jeho účinkovania, právne a platne uzavre — v tomto jeho úradovaní sa jako civilný úradník má považovať a aj na neho sa vzťahuje sankcia zákona XXXI/1894.

Súdna tabula rozsudok prvého súdu potvrdila a z týchto dôvodov aj súdna tabula priklonila sa k názoru sedrie, že ustanovenie § 122. z. čl. XXXI/1894 vzťahuje sa teraz v základe zákona č. 320/1919 aj na kňaza, ktorý funguje pri uzavieraní cirkevného sňatku, ktorý v dôsledku citovaného zákona č. 320/1919 platí stejne pre obor pôsobnosti štátu jako sňatok uzavrený pred civilným úradom. Lebo kňaz, fungujúci pri cirkevnom sňatku, platnom aj pre obor pôsobnosti štátu, zastáva tú istú funkciu, jako civilný úradník pri sňatku civilnom a dlžno preto aj kňaza pri takomto cirkevnom sňatku, platnom aj pre obor pôsobnosti štátu v tejto vlastnosti so stanoviska štátu považovať aj za civilného úradníka, vykonávajúceho funkciu aj pre obor štátu platnú.

Imáčeji bola by prekážka, stanovená v § 24. z. čl. XXXI/1894, ktorá však zákonom č. 320/1919 ani pri cirkevných sňatkoch platných teraz v dôsledku z. č. 320/1919 aj pre obor pôsobnosti štátu, zrušená nebola, celkom iluzórna.

Súdna tabula shľadáva preto tiež v čine obžalovaného skutkovú povahu prečinu § 122. z. čl. XXXI/1894.

Najvyšší súd z dôvodu zmätočnosti v § 385 č. 1. b) Trpp. uvedeného z úradnej povinnosti rozsudky súdov nižších vo výroku o kvalifikácii zrušil a čin jako prečin podľa § 69/2 tr. z. a § 124 z. čl. XXXI/1894. kvalifikoval z týchto dôvodov: Najvyšší súd preskúmajúc túto trestnú vec, presvedčil sa, že sa tu vyskytuje zmätočnosť podľa § 385 č. 1. b) Trp., ktorej musel si Najvyšší súd všímať z úradnej povinnosti podľa posledného odstavca citovaného §, lebo zmätočnosť bola v neprospech obžalovaného.

Nižšie súdy mýlne podriadily tento čin obžalovaného pod ustanovenie § 122. z. čl. XXXI/1894. Podľa ustanovenia tohoto § môže byť trestaný

len civilný úradník, ktorý spolupôsobí pri uzavrení sňatku za ďalších podmienok tohoto §. Aj keď z. č. 320/1919 bolo dovoľené uzavierať sňatok pred duchovným správcou, nemôže sa ustanovenie § 122 z. čl. XXXI/1894. rozširovať aj na takého správcu, lebo zákon v tomto § tak presne určuje podmet trestného činu, že nie je prípustný ten výklad, podľa ktorého duchovný správca, ktorý spolupôsobí pri uzavrení sňatku, má sa považovať za civilného úradníka. Pojem »civilného úradníka«, ktorý spolupôsobí pri uzavrení sňatku, nie je totožný s pojmom duchovného správcu, ktorý takúto činnosť koná. Naopak z. č. 320/1919 v §§ 8. a 12. stavia jednako proti druhému. Prišlo by sa však zásade v § 1. tr. zák. vyslovenej, keby ustanovenie § 122. z. čl. XXXI/1894, rozširujúcim výkladom malo byť upotrebené na osoby, proti ktorým nebolo namerané.

Avšak čin obžalovanému za vinu kladený obsahuje všetky náležitosti účastenstva podľa § 69. č. 2. Trz. v prečine podľa § 124. z. čl. XXXI/1894.

Prečin podľa tohoto ustanovenia zákona spácha ten snúbenec, ktorý uzavre sňatok, vediac, že sa tu vyskytuje prekážka, zákonom stanovená. Tak bolo v tomto prípade, lebo bola tu prekážka podľa § 24. cit. z. a o nej vedela vdova A. S., ktorá preto spáchala prečin podľa § 124 citov. zákona.

Obžalovaný tým, že jako duchovný správca spolupôsobil pri uzavrení tohoto sňatku, úmyselne podporoval spáchanie práve uvedeného prečinu. Jeho činnosť spadá pod ustanovenie § 69. č. 2 Trz. a § 124. z. čl. XXXI/1894, lebo aj znenie aj smysel tohoto posledného § pripúšťa účastenstvo tretích osôb podľa ustanovenia § 69 č. 1. a 2. Trz., na druhej strane však taká činnosť duchovného správcu, jakú v tomto prípade vyvinul obžalovaný, nedá sa podriaďiť pod nejaké zvláštne ustanovenie trestného zákona, ktoré by vylučovalo upotrebenie ustanovenia § 69. č. 2 Trz. a § 124. z. čl. XXXI/1894.

Kvalifikácia podľa týchto §§ je miernejšia, než kvalifikácia podľa § 122. na konci citovaného článku zákona, ktorú upotreбили nižšie súdy. Preto mohla tu byť z úradnej povinnosti učená náprava v smysle posl. odst. § 385 Trpp.

(Zm III 38/25 z 3. IV. 1925.)

Premĺčanie trestného činu neprerušuje trestné pokračovanie alebo súdne opatrenie v cudzozemsku.

Obžalovanému A. bola na farchu kladená krádež, ktorá bola spáchaná v Budapešti v noci na 9. XII. 1918. Obžalovaný bol ešte tej noci chytený a na hlavnom policajnom kapitanáte v Budapešti vyslechnutý.

Skutkový stav bol tunajším vrchnostiam sdelený prípisom štátneho zastupiteľstva v Budapešti zo dňa 2. februára 1923; tuzemské štátne zastupiteľstvo v K. dalo na to obžalovaného aj tu vyslechnúť policajným riaditeľstvom v K. a podalo oproti obžalovanému obžalobný spis pre zločin krádeže u sedrie v K., kde — jako prvé súdne opatrenie — bol obžalobný spis protokolovaný dňa 19. septembra 1923.

Od spáchania žalovaného činu od 9. decembra 1918 do 19. septembra 1923. naše súdy sa vôbec nezabývaly touto vecou.

Obžalovaný bol súdnou tabulou miesto zločinu s použitím § 92. tr. z. a vzhľadom na § 20. tr. z. odsúdený len pre prečin krádeže na 4 mesiace väzenia. Kvalifikácia prečinu stala sa právoplatnou.

Na odvolanie obžalovaného Najvyšší súd z dôvodu zmätku podľa § 385 č. 1. c) Trp. rozsudok súdnej tabule zrušil a obžalovaného od obžaloby podľa § 326 č. 3. Trp. oslobodil z týchto dôvodov: Podľa posledného odstavca § 106. tr. z. premĺči sa zavedenie trestného pokračovania dotyčne prečinov vypršaním troch rokov.

Má byť teda riešená tá otázka, či vzhľadom na to, že u našich súdov sa v tejto veci viac než tri roky nič nestalo, nenásledovalo premĺčanie v smysle bodu 3. § 105. a podľa §§ 107. a 108. tr. z.

V tomto smere je riešiť otázku: prerušilo-li dobu premlčania niektoré prípadné opatrenie trestnej sedrie v Budapešti, pretože je pravdepodobné, že tam bolo prevedené trestné pokračovanie až do toho stádia, keď vyšlo na javo, že sa obžalovaný, ako občan Československej republiky — nedá predvolať na prípadné hlavné pojednávanie do Budapešti.

Najvyšší súd mal za to, že doba premlčania činu nemohla byť prerušená prípadným trestným pokračovaním, alebo niektorým súdnym opatrením v cudzozemsku.

Celkom odhliadnuc od toho, že pre nás môže byť smerodajné len opatrenie našich vlastných súdov, — ani trestný zákon, ani trestný súdny poriadok nepozná žiadneho ustanovenia, podľa ktorého daktoré trestné pokračovanie zavedené a prípadne aj prevedené v cudzozemsku, — by mohlo mať účinko na občana Československej republiky a to práve v neprospech tohoto. Práve naopak len v prospech takého nášho občana nariaďuje § 13. tr. z., že čiastka trestu, v cudzozemsku odpykaného, má byť u nás vždy započítaná do trestu, tu vymerať sa majúceho.

Z toho teda plynie, že v neprospech nášho občana nemôže byť uplatnené ani také cudzozemské súdne opatrenie, ktoré by prerušilo dobu premlčania činu, — to vysvitá aj z ustanovenia § 18. tr. z.

Ponevác tedy v tejto veci minulo viac, než tri roky bez toho, že by premlčanie bolo bývalo prerušené súdnym usnesením, alebo nariadením, — preto trestný čin právoplatne len pre činom kvalifikovaný, pre ktorý obžalovaný súdnou tabulou ešte nie právoplatne bol odsúdený — sa premlčal.

(Č. j. Zm III 89/25 z 9. XI. 1925.)

Poštovný sriadenec, ktorý z obyčajných dopisov, mocou jeho úradu do rúk mu odovzdaných, tam vložené peniaze vybera, dopúšťa sa krádeže a nie zprenevery v úrade.

Poštovný sriadenec A. bol nižšími súdmi odsúdený pre zločin zprenevery v úrade podľa §§ 462, 463 Trz., ačkoľvek nebolo zistené, či sa jednalo o obyčajné alebo o peňažné dopisy.

Najvyšší súd zrušil rozsudky súdov nižších a dal úpravou doplniť skutkových okolností z týchto dôvodov: Preskúmajúc napadnutý rozsudok z povinnosti úradnej, sňadal Najvyšší súd, že oba sudy nižšieho stupňa kvalifikovali čin obžalovanému za vinu kladený jako zločin zprenevery v úrade dľa §§ 462. a 463. tr. z.

Súd prvej stolice zistil a súdna tabula to správnym uznala, že obžalovaný v mesiaci apríli 1924 jako poštovný sriadenec, teda verejný úradník, rôzne dopisy, hlavne cudzozemské dolary obsahujúce, mocou jeho úradu do jeho rúk složené si bezprávne privlastnil tak, že ich otvoril, ich obsah si ponechal a roztrhané dopisy do záchodu hodil, teda na zpreneverenie sa vzťahujúce listiny zničil.

Ohľadom na to, že obžalovaný tak učinil s dopismi, ktoré mu jako poštovnému sriadencovi mocou jeho úradu byly sverené, uzatváraly sudy nižšieho stupňa, ačkoľvek v rozsudku hovorí len všeobecne o obsahu tých dopisov, predsa na to, že obžalovaný zpreneveril peniaze alebo peňažné hodnoty, ktoré mocou jeho úradu do jeho rúk byly sverené.

Sudy nižšieho stupňa vôbec nezistily a ani zďaleka sa o to nepokúsily, či otázne dopisy byly peňažné dopisy a či jako také byly označené, ale hovoria vôbec len o dopisoch, teda obyčajných dopisoch.

Právny záver, ku ktorému na základe horeuvedeného zistenia nižšie sudy dospely, je mýlny.

Jestliže byly obžalovanému sverené len obyčajné dopisy, do ktorých snád odosielateľ vložil peniaze alebo iné veci, peňažitú hodnotu majúce, bez toho, že by podľa predpisov o odosielaní peňažitých zásielok

pokračoval, nelžã mať za to, že do takýchto obyčajných dopisov vložené peniaze, bez znanãa a vedomosti poštovných úradov, boli obžalovanému mocou jeho úradu sverené. Pre zločin zprenevery v úrade bolo by potrebné, aby sa povinnosť obžalovaného vzťahovala na prevzatie určitých peňazí, či už určitých nezameniteľných platidiel alebo čo do výšky určitej nominálnej hodnoty.

Keď by obžalovanému boli bývaly sverené len obyčajné dopisy, v ktorých sa síce peniaze nenachádzaly, avšak o ktorých poštovný úrad vôbec nevedel, nemohol by byť čin obžalovaného, ktorý také peniaze z listov vyberal, kvalifikovaný ako zprenevera, ale vykazoval by len skutkové náležitosti zločinu krádeže podľa §§ 333., 336. bod 9. tr. z.

Keď poštový sriadenec, ktorému je sverená doprava obyčajných dopisov adresátovi, vyberã peniaze do týchto dopisov vložené, smeruje jeho zločinný úmysel na odcudzenie oných peňazí, ktoré jemu ako také však neboli sverené, a preto odsudzuje len z držãnia a bez prívolenia poštovného áraru s porušením svojej úradnej povinnosti cudzie veci hnutelné tým cieľom, aby si ich bezprãvne prívlastnil.

Súdy nižšieho stupňa podľa shora uvedeného nezistily, či obžalovanému k doručeniu stranám boli sverené peňažné dopisy a či jako také boli označené určitou peňažitou hodnotou, a či obžalovaný z týchto jemu sverených dopisov peniaze vyberãl a jaké obnosy či obžalovaný vyberãl peniaze snãď aj z dopisov doporučených a tieto súčasne aj ničil a stranám nedoručoval a jakú hodnotu takto zničené dopisy pre árar reprezentovali.

Jestliže by sa ale jednalo o obyčajné dopisy, bolo by pre posudzovanie otázky ďalšej kvalifikácie a najmä, má-li byť použité tiež kvalifikácie podľa § 48 nov. tr. z. alebo ďalšej kvalifikácie podľa § 49 odst. 2., bod 1. nov. tr. p., zistiť aj obnos peňažitý, ktorý obžalovaný takto prívlastnil a ohľadom na popierãnie obžalovaného bolo by potrebné zistiť, koľko dolárov a frankov obžalovaný menil, rozdal a aj inãčej v držbe mal.

Ponevãč možnosť užitãia primerãného ustanovenia trestného zákona závisí od zistenia týchto okolností, na ktoré jak sedria, tak aj súdna tabula vôbec nehľadely a Najvyšší súd sám také zistenie učiť nemôže, bolo preto potrebné vo smysle § 35. odst. 1. nov. tr. p. rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa zrušiť, a uložiť nové pokračovanie súdu prvej stolice.

(Č. j. Zm III 154/25 z 13. II. 1925.)

Súhlas zákonodãrného sboru na trestné stíhanie jeho člena zostãva v platnosti aj po rozpustení zákonodãrného sboru a po novom zvolení rečeného člena.

Proti N. N. bolo zahãjené trestné pokračovanie pre trestné činy, spãchané v dobe, kedy bol členom poslaneckej snemovne N. S., keď táto dala podľa § 24. Ústavnej listiny súhlas k trestnému stíhãniu. Behom trestného pokračovania snemovňa bola rozpustená a obžalovaný bol pri nových voľbách zvolený opãť členom poslaneckej snemovne.

Najvyššiemu súdu bolo rozhodnúť, či lzã pri tom stave, na základe pôvodne udeleného súhlasu poslaneckej snemovne, v trestnej veci ďãlej pokračovať.

Najvyšší súd rozhodol, že lzã v trestnej veci pokračovať z týchto dôvodov: Pri riešení otázky tejto treba rozhodnúť dvojím smerom.

Jednak o tom, či rozpustením snemovne nepozbylo účinnosti opãtrenie tejto snemovne, ohľadom vydãnia obžalovaného N. N., jednak o tom, či obžalovaný svojim novým zvolením nestãva sa opãť absolutne imunným aj vzhľadom k prítomnej trestnej veci.

Na obe otázky treba odpovedãť záporne.

Imunitã je osobným právom poslãncovým, všeobecného rozsahu, jeho obsahom je nestíhatelnosť pre delikty. Toto osobné právo môže byť

pre určitý konkrétny prípad suspendované tým, že vydaním jeho k stíhaniu prestáva toto osobné právo nestíhatelnosti a to pre určitý konkrétny prípad; ináč zostáva však toto osobné právo nedotknutým vo svojom celom ďalšom obsahu. Suspenzia tohoto práva má však ten účinok, že vydaný člen snemovne podrobený je v danom konkrétnom prípade vo všetkých dôsledkoch všeobecne a pre každého platným predpisom. Podľa všeobecne platných predpisov musí byť zahájená trestná vec zákonným spôsobom ukončená. Vyvolala-li snemovňa, vydavší svojho člena trestnému stíhaniu ten stav, že trestné pokračovanie bolo pravidelne zahájené, musí stav tento sotrváť až do úplného skončenia tohoto zahájeného trestného pokračovania. Vydaním poslanca k stíhaniu vzkrmsnul štátu nárok na stíhanie jeho ako každej inej osoby, proti právnomu riadu sa prehrešivšej a obsahom nároku toho je, aby previnilá osoba bola podľa platných predpisov za čin svoj potrestaná. Nárok tento na trestanie odôvodňuje však požiadavok na prirodzené, procesuálne zakončenie zahájenej trestnej veci.

Ďalší osud snemovne, ktorá obžalovaného vydala, je bez všetkého účinku na ďalší beh veci.

Opatrenie snemovne, ktorým určitá záležitosť bola definitívne skončená, podržuje svoju účinnosť trvale a nepozbýva ju jej prípadným zánikom. Rozhodnutie, ktorým sa dáva súhlas k stíhaniu trestnému je zaiste opatrením, ktorým dotyčná vec, snemovní k pojednaniu a rozhodnutiu predložená, bola definitívne vybavená, t. j. takou záležitosťou, ohľadom ktorej žiadneho ďalšieho vybavenia veci už nie je treba aj keby snemovňa aj ďalej bola pôsobila. Nevybavenou zostala tá záležitosť jedine so strany súdu.

Než aj tá okolnosť, že obžalovaný bol zvolený členom novej snemovne, nemá na ďalší pravidelný beh prítomnej trestnej veci žiadneho vlivu. Novozvolenej snemovni nelzá uprieť kontinuity so snemovňou predošlou, lebo ústavný základ a jej pôsobnosť oproti snemovni dřívejšej sa nijak nezmenily a zmena jej složenía čo do osôb poslancov nemôže prívodiť bezúčinnosť právoplatného rozhodnutía zákonodarného sboru predošlého, ktorý po zákonnú otázku vydania svojho člena definitívne vybavil pre celý beh riadneho trestného stíhania v danom prípade.

Požiadavok riadneho procesuálneho zakončenia veci, jako hore už bolo dôvodené, vylučuje však každé vonkajšie zasiahnutie do pravidelného chodu trestnej veci.

Než aj ratio legis udelenia imunity poslancom toto rozhodnutie plne odôvodňuje.

Pri poslaneckej imunite, udelenej pre činy neúradné, t. j. pre činy, ktorých sa dopustil člen N. S. nie súc u výkonu svojej poslaneckej činnosti, nejde o nič inšieho, než aby člen N. S. tendenčným zatknutím, ktoré by mohlo so snád úmyselne stať v dobe, kedy jeho prítomnosti v snemovni je potreba a ktorým by snád malo byť dosiahnuté odstránenie nepohodlného činiteľa v snemovni, alebo neodôvodneným zavedením trestného pokračovania, pokiaľ by im bolo snád lzá určitú osobu pozbaviť pasívneho práva volebného, nebol odstraňovaný od účasti v snemovni.

Vyslovil-li zákonodarný sbor, jehož stíhaný je členom, v určitom konkrétnom prípade svoj súhlas k stíhaniu, vyslovil tým, že po preskúmaní celého stavu veci shľadal, že tu nejde o tendenčné stíhanie, o žiadny pokus stíhaného zúmyselne vzdialiť od výkonu jeho poslaneckého mandátu, než o snahu o odôvodnené uspokojenie urazenej spraviedlnosti.

Niet tu preto prekážok, aby v trestnej veci proti obžalovanému zákonite zahájenej, nebolo pokračované a trestná záležitosť pravidelným chodom nebola skončená.

(Č. Zm III. 940/25. zo 24/XI. 1925.)